

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 11P/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919201822
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6919201822.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Rimavskej Sobote sudcom Mgr. Ivanom Antalom v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. Y., T.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v M. G., dieťa rodičov - matky: D. H., T.. XX.XX.XXXX, U. H. I. U. X, t.č. bytom W. XX, R., a otca: N. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Y., Č. B. O. G., t.č. bytom U. XX, G., Č. M., za účasti starých rodičov: N. H., T.. XX.XX.XXXX a S. H., T.. XX.XX.XXXX, obaja bytom I. U. X, ďalej Okresnej prokuratúry M. G., Diagnostického centra W. W., G. XX a Reedukačného centra W., T. Š. Y. X, o nariadenie ústavnej starostlivosti a o návrhu matky D. H. o zverenie mal. V. Y. do osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad mal. V. Y., T.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre, T. Š. Y. X, W..

II. Rodičia, matka VV. H., T.. XX.XX.XXXX, U. H. I. U. X, prechodne W. XX/XX a otec N. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Y., Č. B. O. G., t.č. bytom U. XX, sú p o v i n ň í platiť na výživu mal. V. Y., T.. XX.XX.XXXX, každý po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 25.-eho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra, T. Š. Y. X, W., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd návrh matky D. H., T.. XX.XX.XXXX na zverenie mal. V. Y. do jej osobnej starostlivosti, z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1/ Okresný súd Rimavská Sobota uznesením, č.k. 11P/25/2019-14 zo dňa 26.03.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.05.2019 neodkladným opatrením okrem iného dočasne zveril mal. V. Y. do starostlivosti právnickej osoby, a to Diagnostického centra W. W., G. XX a začal konanie v právnej veci starostlivosti o mal. V. Y.. Na základe tohto rozhodnutia bola mal. V. prijatá do uvedeného zariadenia dňa 06.05.2019.

2/ Na pojednávaní dňa 07.10.2019 súd uznesením spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 11P/25/2019 a sp.zn. 2P/189/2019, pretože obe veci sa týkali starostlivosti o mal. V. Y. s tým, že spojená vec sa na Okresnom súde Rimavská Sobota v ďalšom vedie pod sp.zn. 11P/25/2019. Pre úplnosť sa na tomto mieste uvádza, že predmetom konania vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 2P/189/2019 sa domáhala matka D. H., aby bola mal. V. zverená do jej osobnej starostlivosti.

3/ Pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa, ktorí sa naň nedostavili a zároveň aj v neprítomnosti Diagnostického centra W. W. a Reedukačného centra W., ktoré zariadenia svoju neúčast' na pojednávaní vopred písomne ospravedlnili. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že navrhuje nad mal. V. nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre W. už aj s prihliadnutím k tomu, že do starostlivosti tejto právnickej osoby bola mal. V. dočasne zverená Okresným súdom Rimavská Sobota v konaní sp.zn. 2PPOm/1/2019. Prokurátorka súhlasila s návrhom kolízneho opatrovníka a tiež navrhla nariadiť nad mal. V. ústavnú starostlivosť. Starí rodičia N. H. a S. H. k veci na pojednávaní nič neuviedli.

4/ Okrem výsluchu prítomných účastníkov bolo na pojednávaní prečítané uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 2PPOm/1/2019 zo dňa 23.09.2019, správa Diagnostického centra W. W., súhlas s umiestnením od Reedukačného centra W., lekárske správy, súd sa oboznámil aj s ďalším obsahom spisu, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 7P/140/2018 a po takto vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav.

5/ Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 2P/47/2010-56 zo dňa 19.01.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.02.2011 bola okrem iného mal. V. Y. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom - starým rodičom N. H. a S. H.. Keďže starí rodičia výhradne pre správanie sa mal. V. jej výchovu nezvládali, ona ich neakceptovala, nerešpektovala a opakovane sa úmyselne sebapoškodzovala, bolo uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 11P/25/2019-14 zo dňa 26.03.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.05.2019 o neodkladnom opatrení rozhodnuté tak, že súd mal. V. dočasne zveril do starostlivosti Diagnostického centra W. W.. Ako už bolo vyššie uvedené, mal. V. bola do tohto zariadenia prijatá dňa 06.05.2019. Podľa správy tohto zariadenia (čl. 54 a čl. 55) bola mal. V. aj v tomto zariadení „nezvládnuteľná“. Na vyučovaní nemala chuť spolupracovať, mala časté výkyvy nálad, bola agresívna, často si vymýšľala, dostávala sa do konfliktov so spolužiakmi, rozbila dlaždicu, ktorou si dorezala ľavé predlaktie, v dôsledku čoho bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Nemocnici v Ž., odkiaľ ušla a po prichytení bola vrátená späť na hospitalizáciu. Podarilo sa jej utiecť aj z ďalšej hospitalizácie, a to z Psychiatrickej kliniky v I., neskôr bola umiestnená aj na Psychiatrii v Y., odkiaľ sa vrátila dňa 29.07.2019. Diagnostické centrum W. W. odporučilo premiestniť mal. Irisu z vyššie uvedených dôvodov do starostlivosti reedukačného centra. Na uvedenom základe bolo zo strany kolízneho opatrovníka hľadané vhodné reedukačné zariadenie pre umiestnenie mal. V., pričom Reedukačné centrum W. súhlasilo s umiestnením mal. V. do ich zariadenia. Na uvedenom základe Okresný súd Rimavská Sobota uznesením, č.k. 2PPOm/1/2019-13 zo dňa 23.09.2019 neodkladným opatrením nariadil, aby bola mal. V. dočasne zverená do starostlivosti Reedukačného centra W. s tým, že toto neodkladné opatrenie potvrdá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 11P/25/2019.

6/ Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

7/ Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

8/ Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti

a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9/ Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10/ Súd nariadi ústavnú starostlivosť iba v zákonom stanovených prípadoch. Vo výnimočných prípadoch sa dokonca nevyžaduje, aby nariadeniu ústavnej starostlivosti vždy predchádzali aj iné výchovné opatrenia, ale postačí, aby výchova dieťaťa bola vážne ohrozená a aby rodičia z iných vážnych dôvodov nemohli výchovu dieťaťa zabezpečiť. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť vždy preukázaná a vždy musí byť v záujme dieťaťa. Z týchto dôvodov je pri nariaďovaní ústavnej starostlivosti treba starostlivo zvažovať, či výchova dieťaťa je tak vážne narušená, že je nevyhnutné nariadením ústavnej starostlivosti zasiahnuť do života dieťaťa. Toto nariadenie by malo byť výnimkou. Je žiaduce, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť až po tom, keď iné riešenie (náhradná osobná starostlivosť, pestúnska starostlivosť) neprihádza do úvahy.

11/ V prejednávanom prípade mal súd bez akýchkoľvek pochyb za preukázané, že pre vyššie popísané správanie sa mal. V., ktorá neuznáva žiadne authority, nikoho nerešpektuje a opakovane sa sebapoškodzuje v dôsledku čoho musela byť opakovane hospitalizovaná na psychiatrických oddeleniach rôznych nemocníc, nie je možné pre adekvátne zabezpečenie ochrany jej zdravia a života rozhodnúť inak o jej starostlivosti ako tak, že bude nad ňu nariadená ústavná starostlivosť. V súčasnom období nie je žiaden predpoklad, že by starostlivosť o ňu zvládla matka, prípadne iná fyzická osoba z okruhu jej blízkych príbuzných, a preto je bez akýchkoľvek pochyb v záujme mal. V., aby bola v súčasnosti v starostlivosti adekvátneho zariadenia, ktoré je schopné zabezpečiť pre ňu všetky potrebné podmienky. Týmto zariadením je na základe vykonaného dokazovania Reedukačné centrum W..

12/ Na uvedenom základe preto súd nariadil v zmysle citovaných zákonných ustanovení nad mal. V. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre W. a zároveň tiež na uvedenom základe zamietol návrh matky, aby bola mal. V. zverená do jej osobnej starostlivosti.

13/ Súd zároveň zaviazal rodičov platením výživného pre mal. V., ktoré bolo určené len v minimálnej výške, pretože majetkové a sociálne pomery rodičov sa v tomto konaní nepodarilo zistiť.

14/ O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rimavská Sobota.

V odvolaní sa podľa § 363 CSP popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis a § 127 ods. 2 CSP - ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania), uvedie proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b/ prikázaním pohľadávky,
- c/ predajom hnutelných vecí,
- d/ predajom cenných papierov,
- e/ predajom nehnuteľnosti,
- f/ predajom podniku,
- g/ príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.